

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania I. Z. i L. spółki z o.o. w L.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Lublinie
o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 12
marca 2024 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołujących się od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Lublinie
z dnia 20 grudnia 2022 r., sygn. akt III AUa 219/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od I. Z. i L. Spółki z o.o. w L. na rzecz Zakładu
Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Lublinie kwotę po 240,00
(dwieście czterdzieści) złotych wraz z odsetkami o których mowa
w art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2019 r. (nr [...]), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie stwierdził, że I. Z. jako pracownik u płatnika składek L. sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 1 maja 2019 r.

Wyrokiem z dnia 30 grudnia 2021 r. (sygn. akt VIII U 200/20) Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie I. Z. i L. sp. z o.o. w L. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego, oddalił odwołania wyżej wymienionych (pkt I wyroku) oraz zasądził od I. Z. i L. sp. z o.o. w L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Lublinie kwoty po 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II wyroku).

Na skutek apelacji I. Z. i L. sp. z o.o. Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 20 grudnia 2022 r. (sygn. akt III AUa 219/22) oddalił apelację i zasądził od I. Z. i L. sp. z o.o. w L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Lublinie kwoty po 240 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Wspólną skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie wnieśli wnioskodawczyni oraz płatnik składek, zaskarżając wyrok ten w całości, zarzucając mu naruszenia prawa materialnego, tj.:

1. art. 22 § 1 k.p. w związku z art. 6 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przez niewłaściwe zastosowanie i niezasadne przyjęcie, że odwołujących się nie łączył stosunek pracy, a jedynie inna, nieokreślona umowa, wobec czego I. Z. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym od dnia 1 maja 2019 r., dokonane na skutek rażąco nieprawidłowej oceny tego stosunku prawnego, a w szczególności niezasadne niedostrzeżenie w tym stosunku kierownictwa pracodawcy, w szczególności dlatego, że:

1. Sąd Apelacyjny, w ślad za Sądem Okręgowym dostrzegł niemal wszystkie elementy stosunku pracy w stosunku łączącym odwołujących się, które to cechy w sposób zdecydowany przeważają w tym stosunku, poza tylko pozostawaniem pod bieżącym podporządkowaniem pracodawcy, pomimo że okoliczności sprawy wskazują na istnienie w sprawie podporządkowania (kierownictwa) autonomicznego wykonywanego charakterystycznie dla pracy psychoterapeuty, gdzie pewna samodzielność pracownika w realizowaniu zadań nie oznacza jednak braku podporządkowania pracodawcy;

2. nie jest trafne przyjęcie, że świadczenie pracy w warunkach braku poleceń dotyczących sposobu realizacji powierzonych obowiązków nie mieści się w obrębie pracowniczego modelu zatrudnienia, albowiem nie istnieje jednolity wzorzec podporządkowania pracownika pracodawcy, a w konkretnym stosunku pracy jego kształt jest uzależniony od wielu czynników, w tym przypadku od powierzonych obowiązków, charakteru prowadzonej działalności i sposobu wykonywania pracy, w szczególności z uwzględnieniem zaufania pracodawcy do pracownika będącego specjalistą w swojej dziedzinie;

3. brak ścisłego narzucenia szczególnych zadań przez pracodawcę oraz brak ingerowania pracodawcy w każde kolejne konkretne zadanie wykonywane przez pracownika nie może świadczyć o braku kierownictwa pracodawcy, albowiem pracodawca wyraźnie określił zakres obowiązków pracownika, a I. Z. jako specjalista w danym zakresie została zatrudniona przez pracodawcę właśnie po to, aby profesjonalnie zrealizować powierzone jej przez pracodawcę obowiązki, zatem pracodawca kierował się szczególnym zaufaniem do kompetencji pracownika;

4. Sąd Apelacyjny w Lublinie odnosząc się do rodzaju i miejsca wykonywanej przez wnioskodawczynię pracy, niezasadnie nie uwzględnił okoliczności, że praca ta mieści się w autonomicznym modelu podporządkowania pracownika, albowiem uzasadnia to rodzaj i organizacja wykonywanej pracy i tak też było w sprawie niniejszej;

5. kierownictwo pracodawcy nie musi oznaczać zlecenia pracownikowi wyłącznie krótkoterminowych zadań, niezwiązanych bezpośrednio z jakimś rezultatem zadań, zaś zaaprobowanie takiego stanowiska oznaczałoby brak możliwości wykonywania w ramach zatrudnienia pracowniczego specjalności takich, jak m.in. psychoterapeuci, psycholodzy;

6. postępowanie dowodowe wykazało, że Wnioskodawczyni wykonywała na rzecz pracodawcy także zadania niezwiązane z prowadzeniem gabinetu psychoterapeutycznego tj. świadczyła na rzecz i na ryzyko pracodawcy usługi z zakresu psychoterapii w podmiotach i placówkach, w miejscach przez te podmioty

wyznaczone, zgodnie z harmonogramami, z zasadami wynikającymi z kontraktów zawartych przez pracodawcę;

7. praca była faktycznie wykonywana przez I. Z. i przynosiła pracodawcy realne, wymierne korzyści finansowe;

8. odwołujący się mieli zamiar i wolę stałego zatrudnienia w ramach stosunku pracy i ten stosunek nadal wykonują, wnioskodawczyni po zakończeniu urlopu macierzyńskiego powróciła do pracy;

9. art. 83 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa łącząca odwołujących się miała charakter pozorny, podczas gdy:

1. nie może być mowy o pozorności, w sytuacji gdy pracownik podjął pracę i faktycznie ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował, a zamiarem stron było wywołanie stosunku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy oraz zgodnie ze stanowiskiem judykatury umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy, podczas gdy w przedmiotowej sprawie I. Z. została zatrudniona w celu świadczenia pracy i tę pracę rzeczywiście wykonywała, zaś spółka zatrudniając pracownika miała na celu korzystanie z jego pracy, co świadczy o braku pozorności złożonych przez strony oświadczeń woli, lecz o spełnieniu warunku zatrudnienia pracowniczego stanowiącego tytuł ubezpieczenia;

2. podjęcie pracy w celu uzyskania świadczeń jest dopuszczalne i nie świadczy o intencji zawarcia umowy pozornej, obejścia prawa, czy też nieważności umowy; znamieny jest przy tym fakt, że owej pozorności zaprzeczył sam Sąd Apelacyjny w Lublinie, konstatując w ślad za Sądem Okręgowym, że faktycznie wnioskodawczyni wykonywała pracę na rzecz spółki i że spółka z tego tytułu miała „namacalne korzyści w postaci osiągniętego zysku”, tyle że zdaniem Sądu nie

odbyło się to w ramach stosunku pracy, tym samym, nie może być mowy o tym, że strony zawarły umowę dla pozorów;

3. wskazując na istnienie pozorności zawartej umowy Sąd Apelacyjny nie wykazuje jaka inna umowa była wykonywana i pozostawała czynnością ukrytą pod rzekomo pozornie zawartą umową o pracę, co nie pozwala na przyjęcie, że umowa o pracę zawarta między odwołującymi się była zawarta dla pozorów.

Skarżący zarzucili rozstrzygnięciu także naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miało wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), a mianowicie:

1. art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegające na przejęciu przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w Lublinie, bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji (*vide* zarzuty apelacji z ich uzasadnieniem na stronach 2-11 apelacji) obejmowały przede wszystkim sprzeczność i błędne ustalenia Sądu I instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, jak też brak istotnych ustaleń Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały wszechstronnie rozpoznane przez Sąd Apelacyjny w Lublinie.

We wniosku o przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali, że powyższe, konkretne naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego przez Sąd Apelacyjny w Lublinie, wskazane jako podstawy kasacyjne, spowodowały wydanie oczywiście nieprawidłowego i krzywdzącego orzeczenia, jak też z uwagi na okoliczność, iż w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, polegające na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych Sądu I instancji, w sytuacji zgłoszenia w apelacji zarzutu sprzeczności ustaleń faktycznych czy też błędów w ustaleniach faktycznych oraz czy w związku z tym wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez Sąd II instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonych zarzutów, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku.

Z uwagi na wskazane podstawy kasacyjne skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa prawnego za wszystkie instancje, według norm prawem przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 20 grudnia 2022 r. i orzeczenie, że I. Z. podlega ubezpieczeniom obowiązkowym od dnia 1 maja 2019 r. w związku z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę i o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołujących zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, za wszystkie instancje, według norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na rzecz ZUS Oddział w Lublinie kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych, ewentualnie w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie na rzecz ZUS Oddział w Lublinie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w przedmiotowej sprawie nie kwalifikuje się do merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek

zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2022 r., I USK 434/21, Legalis nr 2740849).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w niniejszej sprawie oparty został na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz jej oczywistej zasadności (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Należy więc przypomnieć, że powołując się na przesłankę, jaką jest istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, należy w uzasadnieniu wniosku sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu – czego strona skarżąca w ogóle nie uczyniła. Zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności

mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń; 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu; 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez Sąd II instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2012 r., I UK 271/11, Legalis; postanowienia Sądu Najwyższego z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, Legalis; z 27 lutego 2019 r., I CSK 447/18, Legalis i 28 stycznia 2021 r., III PSK 19/21, Legalis). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, Legalis; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, Legalis; z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, Legalis; z 20 lutego 2019 r., IV CSK 351/18, Legalis; z 12 lutego 2021 r., IV CSK 437/20, Legalis oraz z 9 marca 2021 r., III CSK 219/20, Legalis). Ponadto "istotne zagadnienie prawne" jest istotne w tym znaczeniu, że nie było dotychczas rozważane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a zatem jego rozstrzygnięcie miałoby znaczenie dla praktyki orzeczniczej sądów - tylko wtedy wykazany zostałby publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej, której podstawowym celem jest wkład w rozwój prawa i zapewnienie jednolitości jego sądowej wykładni (postanowienie Sądu Najwyższego

z 3 kwietnia 2008 r., II PK 351/07, Legalis oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, Legalis i 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17, Legalis). Istotne zagadnienie powinno się charakteryzować "nowością", która uzasadniałaby potrzebę jego analizy ze strony Sądu Najwyższego (T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–458¹⁶. Tom I. Wyd. 2, Warszawa 2023).

Strona skarżąca nie wykazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne – w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tym bardziej, że Sąd Najwyższy zajmował się wielokrotnie wykładnią art. 378 § 1 k.p.c. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem nie jest bezwzględnym warunkiem prawidłowego rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji odniesienie się do każdego z zarzutów podniesionych w apelacji. Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika bowiem konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji. Za wystraczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia. Akceptując ocenę dowodów dokonaną w pierwszej instancji sąd drugiej instancji nie ma obowiązku przytaczania przyczyn, dla których poszczególnym dowodom przyznano, albo odmówiono mocy dowodowej. Może poprzestać w tej mierze na uznaniu za własne poczynionych ustaleń faktycznych, z zastrzeżeniem obowiązku odniesienia się do zarzutów apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.). Nakaz rozważenia zarzutów apelacji nie skutkuje obowiązkiem przeprowadzenia przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, która powinna znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia pierwszoinstancyjnego, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji, to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych

zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3371/22, LEX nr 3567966; postanowienie Sądu Najwyższego z 23 maja 2023 r., I CSK 3213/22, LEX nr 3575013; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lipca 2023 r., I CSK 3814/22, LEX nr 3579829; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 września 2023 r., I CSK 4942/22, LEX nr 3606664; postanowienie Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2024 r., I CSK 6269/22, LEX nr 3658513). W rozpoznawanej sprawie Sąd odwoławczy w pełni podzielił i przyjął za własne, zarówno poczynione przez Sąd i instancji ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, czyniąc je, stosownie do art. 387 § 2¹ k.p.c., podstawą własnego rozstrzygnięcia. W apelacji podniesiony został zarzut naruszenia przepisów proceduralnych w postaci jedynie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów. Sąd odwoławczy do tak podniesionego zarzutu się odniósł i uznał, że Sąd I instancji, na podstawie dowodów przeprowadzonych w sprawie niniejszej, które poddał ocenie bez przekroczenia przy tym granic swobodnej oceny dowodów, zakreślonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c., prawidłowo ustalił, że I. Z. oraz płatnika składek L. sp. z o.o. w L. nie łączył od dnia 1 maja 2019 r. stosunek pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p.

Jeżeli natomiast chodzi o przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jaką jest oczywista zasadność skargi, to w motywach wniosku opartego na tej przesłance przedsądu powinien być zawarty wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie swych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu

podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Strona skarżąca nie uzasadniła w sposób prawidłowy również istnienia tej właśnie przesłanki przedsądu. Co więcej, formułując zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego strona skarżąca próbuje podważać ustalony przez Sądy *meriti*, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, stan faktyczny sprawy. Tymczasem, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie zajmuje się oceną materiału dowodowego, nie ma również kompetencji do kontrolowania prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd drugiej instancji według kryteriów opisanych w art. 233 § 1 k.p.c. (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2023 r., III USK 71/22, Legalis nr 2952149). Ustalenia te nie podlegają także kontroli kasacyjnej w ramach podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 listopada 1996 r., II UKN 9/96, OSNAPiUS 1997 nr 11, poz. 201; z dnia 23 stycznia 1997 r., I CKN 51/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 79; z dnia 27 lipca 2000 r.,

IV CKN 91/00, LEX nr 52450; z dnia 3 marca 2006 r., II CK 428/05, LEX nr 180195; z dnia 18 maja 2006 r., II UK 164/05, Praca i Zabezpieczenie Społeczne 2006 nr 9, s. 33 oraz z dnia 5 czerwca 2009 r., I UK 21/09, LEX nr 515699).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

[ms]